

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13 жовтня 2023 р.

Київ

№ 51-р/тк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство «Київтранспарксервіс» (далі – КП «Київтранспарксервіс», Підприємство) протягом періоду з **16.09.2021** по **13.10.2023** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві (у межах спеціально обладнаних паркувальних майданчиків) [далі – Послуги].

КП «Київтранспарксервіс» наказом від 16.09.2021 № 106 «Про введення в дію вартості послуг з надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків» (далі – Наказ № 106) встановило економічно необґрунтовану вартість Послуг з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті витрат «обов'язковий платіж».

За результатом розгляду справи № 242/60/18-рп/к.23 (далі – Справа) такі дії КП «Київтранспарксервіс» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг, що є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На КП «Київтранспарксервіс» накладено штраф у розмірі 3 300 000 (три мільйони триста тисяч) гривень, а також зобов'язано припинити зазначене порушення.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши матеріали Справи про порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції та подання Третього відділу досліджень та розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 28.08.2023 № 60-03/196п з попередніми висновками у Справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет Справи

- (1) Предметом Справи є дії КП «Київтранспарксервіс» зі встановлення Наказом № 106 економічно необґрунтованої вартості Послуг з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті витрат «обов'язковий платіж», що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

2. Відповідач

- (2) Відповідачем у Справі є КП «Київтранспарксервіс» ([інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]).
- (3) Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, штампи, бланки, емблему.
- (4) КП «Київтранспарксервіс» створено [на підставі рішення Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 15.03.2007 № 261/922] з метою покращення організації дорожнього руху в частині впорядкування робіт із паркування, застосування інформаційних технологій, сучасних технічних засобів організації дорожнього руху, розвитку мережі паркінгів, механізованих автомобільних стоянок, платних місць паркування та інших об'єктів дорожнього сервісу в м. Києві.
- (5) Згідно з даними з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань видами діяльності Підприємства за КВЕД є: [інформація, доступ до якої обмежено].
- (6) Тобто КП «Київтранспарксервіс» є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Процесуальні дії

- (7) Північне міжобласне територіальне відділення Комітету (далі – Відділення) з метою виконання завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», за власною ініціативою здійснило державний контроль за дотриманням КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції під час надання послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві.
- (8) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 09.09.2022 № 60-02/2619 про надання інформації.
- (9) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 26.09.2022 № 053/05-2325 (вх. Відділення № 60-01/1695 від 29.09.2022).
- (10) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 01.11.2022 № 60-02/3428 про надання інформації.
- (11) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 11.11.2022 № 053/05-2924 (вх. Відділення № 60-01/2074 від 14.11.2022).
- (12) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 20.12.2022 № 60-02/4088 про надання інформації.
- (13) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 12.01.2023 № 053/05-134 (вх. Відділення № 60-01/159 від 13.01.2023).
- (14) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 21.02.2023 № 60/18-рп/к розпочато розгляд Справи за ознаками вчинення КП «Київтранспарксервіс» порушення

законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (15) Листом від 22.02.2023 № 60-02/894 на адресу КП «Київтранспарксервіс» [інформація, доступ до якої обмежено]) направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 21.02.2023 № 60/18-рп/к про початок розгляду Справи.
- (16) За інформацією, розміщеною на вебсайті акціонерного товариства «Укрпошта» за посиланням <https://track.ukrposhta.ua/tracking-UA.html>, лист від 22.02.2023 № 60-02/894 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515385242) вручено представнику Підприємства за довіреністю 28.02.2023.
- (17) За результатами збору та аналізу доказів у Справі складено подання від 19.05.2023 № 60-03/100п з попередніми висновками (далі – Подання 1).
- (18) Листом від 19.05.2023 № 60-02/2274 до Підприємства направлено копію Подання 1.
- (19) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0407324403178 лист від 19.05.2023 № 60-02/2274 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515117752) вручено за довіреністю 25.05.2023.
- (20) З метою з'ясування обставин у Справі проведено слухання, за результатами якого складено протокол від 30.05.2023 № 1.
- (21) КП «Київтранспарксервіс» листом від 06.06.2023 № 053/05-2262 (вх. Відділення № 60-01/1937 від 06.06.2023) надало заперечення до змісту Подання 1.
- (22) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 12.07.2023 № 60-02/3038 про надання інформації.
- (23) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення від 24.07.2023 № 60-01/2462).
- (24) Листом від 30.08.2023 № 60-02/3746 до Підприємства направлено копію подання від 29.08.2023 № 60-03/196п з попередніми висновками у Справі (далі – Подання 2).
- (25) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0407324784090 лист від 30.08.2023 № 60-02/3746 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515120095) вручено за довіреністю 06.09.2023.
- (26) КП «Київтранспарксервіс» листом від 13.09.2023 № 053/05-3476 (вх. Відділення № 60-01/3154 від 19.09.2023) надало заперечення до змісту Подання 2.

4. Нормативно-правове регулювання

- (27) Діяльність у сфері Послуг регулюється, зокрема:
 - Податковим кодексом України;
 - Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (далі – Правила № 1342);

- Правилами благоустрою міста Києва, затвердженими рішенням Київської міської ради від 02.12.2008 № 1051/1051 (далі – Правила благоустрою м. Києва);
- рішенням Київської міської ради від 15.03.2007 № 261/922 «Про створення комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Київтранспарксервіс»;
- рішенням Київської міської ради від 26.06.2007 № 930/1591 «Про вдосконалення паркування автотранспорту в місті Києві» (далі – Рішення КМР № 930/1591);
- рішенням Київської міської ради від 23.06.2011 № 242/5629 «Про встановлення місцевих податків та зборів в місті Києві» (далі – Рішення КМР № 242/5629);
- рішенням Київської міської ради від 29.11.2018 № 222/6273 «Про внесення змін до таблиці № 1 до додатка 5 до рішення Київської міської ради від 23 червня 2011 року № 242/5629 «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві» (далі – Рішення КМР № 222/6273);
- Положенням про формування та використання коштів цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва у 2021 році, затвердженим рішенням Київської міської ради від 24.12.2020 № 24/24 «Про бюджет міста Києва на 2021 рік» (далі – Положення на 2021 рік);
- Положенням про формування та використання коштів цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва у 2022 році, затвердженим рішенням Київської міської ради від 09.12.2021 № 3704/3745 «Про бюджет міста Києва на 2022 рік» (далі – Положення на 2022 рік);
- Положенням про формування та використання коштів цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва у 2023 році, затвердженим рішенням Київської міської ради від 08.12.2022 № 5828/5869 «Про бюджет міста Києва на 2023 рік» (далі – Положення на 2023 рік).

- (28) Відповідно до підпункту 268¹.1.2 пункту 268¹.1 статті 268¹ Податкового кодексу України перелік спеціальних земельних ділянок, відведених для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів, у якому зазначаються їх місцезнаходження, загальна площа, технічне облаштування, кількість місць для паркування транспортних засобів, затверджується рішенням сільської, селищної, міської ради про встановлення збору.
- (29) Таке рішення разом із переліком осіб, які уповноважені організовувати та провадити діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів, надається виконавчим органом сільської, селищної, міської ради контролюючому органу в порядку, встановленому розділом I Податкового кодексу України.
- (30) Згідно з пунктом 4 Правил № 1342:
- *оператор* – юридична особа або фізична особа - підприємець, яка організовує та провадить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для паркування, здійснює їх утримання, облаштування та обладнання, надає послуги з користування такими майданчиками, забезпечує відповідно до Податкового кодексу України сплату збору за місця для паркування транспортних засобів;
 - *спеціально обладнані майданчики для паркування* – майданчики для паркування, розміщені поза межами проїзної частини вулиці або дороги та обладнані відповідно до вимог цих правил і Правил дорожнього руху.
- (31) У пункті 8 Правил № 1342 визначено, що розміщення майданчиків для паркування за окремими адресами здійснюється у встановленому порядку органами місцевого самоврядування за погодженням з уповноваженим підрозділом Національної поліції.

- (32) Відповідно до пункту 23 Правил № 1342 послуги з утримання майданчиків для платного паркування надаються оператором з метою використання таких майданчиків за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та відновлення їх відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.
- (33) Згідно з пунктом 3 Рішення КМР № 930/1591 КП «Київтранспарксервіс» визначено **єдиним оператором з паркування транспортних засобів**, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів з паркування автомобільного транспорту **у м. Києві**.
- (34) Рішенням КМР № 242/5629 затверджено перелік паркувальних майданчиків у м. Києві, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс» (таблиця № 1 додатка 5 до цього рішення).
- (35) Рішенням КМР № 222/6273 таблицю № 1 додатка 5 до рішення КМР № 242/5629 викладено в новій редакції.
- (36) При цьому необхідно зазначити, що чинне законодавство України не містить окремих документів, які регулюють діяльність у сфері послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків.

5. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (37) Визначення становища КП «Київтранспарксервіс» на ринку Послуг здійснено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Комітету від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (38) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

5.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (39) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.
- (40) Під час визначення об'єктів аналізу враховано, що підставою для початку розгляду Справи стало виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях КП «Київтранспарксервіс» за результатами здійснення Відділенням державного контролю за дотриманням цим суб'єктом господарювання законодавства про захист економічної конкуренції під час надання Послуг.
- (41) Тобто об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:
– суб'єкт господарювання – КП «Київтранспарксервіс»;
– товар – Послуги.

(42) Інша господарська діяльність Підприємства, крім надання Послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

5.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

5.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи

(43) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(44) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

(45) Відповідно до підпункту 17.3.1 пункту 17.3 Правил благоустрою м. Києва організація та експлуатація місць платного паркування транспортних засобів здійснюється лише оператором або підприємствами, з якими оператор уклав відповідний договір.

(46) Наказом КП «Київтранспарксервіс» від 10.11.2020 № 138 «Про затвердження рекомендованої форми договору про надання для експлуатації майданчика для паркування» затверджено та введено в дію нову рекомендовану форму договору про надання для експлуатації майданчика для паркування.

(47) Підприємство наразі укладає з іншими суб'єктами господарювання договори про надання для експлуатації майданчика для паркування, предметом яких є передача за плату для експлуатації, утримання та обладнання майданчиків для паркування транспортних засобів у м. Києві.

(48) Наказом № 106 затверджено та введено в дію з 16.09.2021 вартість Послуг, а також скасовано дію попереднього наказу КП «Київтранспарксервіс» від 20.12.2012 № 232 «Про введення в дію тарифів на послуги з надання права на експлуатацію фіксованих місць для нічного паркування».

(49) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне домінуюче становище КП «Київтранспарксервіс», є послуги з надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві.

5.2.2. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(50) Єдиними учасниками ринку Послуг є:

- продавець (постачальник) – КП «Київтранспарксервіс», яке на підставі Рішення КМР № 930/1591 є єдиним оператором з паркування транспортних засобів, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів із паркування автомобільного транспорту в м. Києві;

- покупці (споживачі) – суб'єкти господарювання, які виявили бажання отримати від Підприємства право на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві.

5.3. *Визначення товарних меж ринку*

- (51) У пункті 1.3 Методики визначено, що:
- *ринку товару (товарний ринок)* – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
 - *товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (52) Згідно з пунктами 5.1 та 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (53) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну наявних.
- (54) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть бути товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (55) Відповідно до пункту 4 Правил № 1342:
- *відведені майданчики для паркування* – майданчики для паркування, розміщені **в межах проїзної частини вулиці або дороги** та обладнані відповідно до вимог цих правил і Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (далі – Правила дорожнього руху);
 - *спеціально обладнані майданчики для паркування* – майданчики для паркування, розміщені **поза межами проїзної частини вулиці або дороги** та обладнані відповідно до вимог цих правил і Правил дорожнього руху.
- (56) Згідно з пунктом 8¹ Правил № 1342 забороняється обладнання суб'єктами господарювання (в тому числі операторами) майданчиків для паркування на тротуарах. Обладнувати майданчики для паркування на проїзній частині автомобільних доріг мають право тільки оператори. Операторам забороняється передавати майданчики для паркування на проїзній частині автомобільних доріг у користування іншим суб'єктам господарювання.
- (57) Тобто інші суб'єкти господарювання для ведення власної господарської діяльності мають змогу отримати у КП «Київтранспарксервіс» права на експлуатацію, утримання та облаштування лише спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві.
- (58) Отже, з урахуванням тієї обставини, що інші суб'єкти господарювання (крім КП «Київтранспарксервіс») мають права на експлуатацію, утримання та облаштування

спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві лише за наявності укладеного з Підприємством відповідного договору, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару Послуги не мають товарів – заміників відповідно до Методики.

- (59) У зв'язку із цим, товарними межами ринку є послуги з надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків.

5.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (60) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (61) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (62) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.
- (63) Згідно з пунктом 3 Рішення КМР № 930/1591 КП «Київтранспарксервіс» визначено єдиним оператором з паркування транспортних засобів, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів з паркування автомобільного транспорту у м. Києві.
- (64) Рішенням КМР № 242/5629 затверджено перелік паркувальних майданчиків у м. Києві, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс» (таблиця № 1 додатка 5 до цього рішення).
- (65) Рішенням КМР № 222/6273 таблицю № 1 додатка 5 до рішення КМР № 242/5629 викладено в новій редакції.
- (66) Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг є територія м. Києва (у межах спеціально обладнаних паркувальних майданчиків).

5.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку, – часові межі ринку

- (67) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (68) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (69) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку, як правило, визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

- (70) Часовими межами ринку послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві (у межах спеціально обладнаних паркувальних майданчиків) визначено період з **16.09.2021** (встановлення Наказом № 106 вартості Послуг) по **13.10.2023** (на момент прийняття цього рішення), тобто проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

5.6. Визначення потенційних конкурентів

- (71) Згідно з пунктом 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (72) У період з 16.09.2021 по 13.10.2023 КП «Київтранспарксервіс» на підставі Рішення КМР № 930/1591 було **єдиним оператором з паркування** транспортних засобів, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів із паркування автомобільного транспорту **в м. Києві**.

5.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (73) У пункті 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (74) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (75) Як зазначалося вище, Рішенням КМР № 930/1591 КП «Київтранспарксервіс» визначено **єдиним оператором з паркування транспортних засобів**, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів із паркування автомобільного транспорту **в м. Києві**.
- (76) Згідно з підпунктом 17.3.1 пункту 17.3 Правил благоустрою м. Києва (затверджених рішенням Київської міської ради від 02.12.2008 № 1051/1051) організація та експлуатація місць платного паркування транспортних засобів здійснюється **лише оператором або підприємствами, з якими оператор уклав відповідний договір**.
- (77) Отже, рішеннями від 26.06.2007 № 930/1591 та від 02.12.2008 № 1051/1051 Київська міська рада надала КП «Київтранспарксервіс» **виключне (ексклюзивне) право** надавати Послуги іншим суб'єктам господарювання, які виявили бажання здійснювати діяльність на відповідному ринку.

5.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (78) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

- (79) Отже, КП «Київтранспарксервіс» у період з 16.09.2021 по 13.10.2023 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку в нього не було жодного конкурента.

6. Обставини Справи

- (80) Листом від 08.06.2021 № 053/05-2477 (вх. Відділення № 60-01/3294 від 15.06.2021) КП «Київтранспарксервіс» повідомило Відділення, що відповідно до статті 6 Цивільного кодексу України сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.
- (81) При цьому з огляду на скасування рішення Київської міської ради від 05.03.2019 № 184/6840 «Про вдосконалення організації паркувального простору в м. Києві» постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 05.03.2020 у справі № 640/13838/19 (за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Інвест-Проперті» до Київської міської ради) та, відповідно, обов'язковості застосування системи електронних торгів під час укладання договорів про передачу прав на експлуатацію майданчиків для паркування транспортних засобів у м. Києві КП «Київтранспарксервіс» у подальшому здійснювало продаж прав на експлуатацію майданчиків для паркування транспортних засобів у м. Києві:
- із застосуванням електронної системи «ProZorro.Продажі»;
 - без застосування електронної системи «ProZorro.Продажі», тобто за результатами розгляду листів (заявок) від контрагентів.
- (82) Листом від 12.01.2023 № 053/05-134 (вх. Відділення № 60-01/159 від 13.01.2023), КП «Київтранспарксервіс» повідомило Відділення, що протягом 2021 – 2022 років під час укладання договорів за результатами розгляду листів контрагентів ціна (вартість експлуатації 1 машиномісця в день) встановлювалась у розмірі 6,50 грн.
- (83) Щодо договорів, які уклалися через систему електронних продажів «ProZorro. Продажі», Підприємство зазначило, що протягом 2021 – 2022 років провело 12 аукціонів. Початкова ціна (вартість експлуатації 1 машиномісця в день) становила 6,50 грн. Акцептована ціна становила: 6,50 грн у 7 аукціонах, 6,70 грн у 2 аукціонах та по 1 аукціону за ціною 6,80 грн, 6,90 грн та 8,03 грн.
- (84) Підприємство надало Відділенню копію Наказу № 106, яким було затверджено та введено в дію з 16.09.2021 вартість Послуг.
- (85) Додатком до Наказу № 106 визначено вартість Послуг, а саме:

Повна собівартість (грн)	ПДВ, грн	<i>Обов'язковий платіж 60%, грн</i>	<u>Всього вартість</u>
2,17	1,08	3,25	<u>6,50</u>

- (86) Також КП «Київтранспарксервіс» надало Відділенню копію розробленої ним планової калькуляції витрат Підприємства під час надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків на 2021 рік (далі – Планова калькуляція), відповідно до якої й було затверджено вартість Послуг:

Статті витрат	м/м	22625	
	п/м	342	
	Річна вартість послуг, грн	Річний обсяг послуг	Тариф, грн
Прямі витрати:			
розробка схем	284 544,00	7 432 312,50	0,038
Інші прямі витрати:			
зарплата для договорів на передачу права на експлуатацію майданчиків у нічний час	4 901 437,20	7 432 312,50	0,659
додаткова ЗП	2 450 718,60	7 432 312,50	0,330
нарахування на ЗП	1 617 474,28	7 432 312,50	0,218
Витрати пального (60 км)	2 821 448,70	7 432 312,50	0,380
Всього прямі витрати			1,625
Всього виробнича собівартість			1,625
Адміністративні витрати (не більше 15 %)	1 811 343,42	7 432 312,50	0,244
Витрати на збут (не більше 5 %)	483 027,91	7 432 312,50	0,065
Всього повна планова собівартість			1,93
Рентабельність (не більше 12 %)			0,232
Сума без ПДВ			2,17
Обов'язковий платіж			3,25
ПДВ (20 %)			1,08
<u>Всього</u>			<u>6,50</u>

- (87) Наведена вартість Послуг стягується за 1 день експлуатації 1 місяця для паркування.
- (88) При цьому Відділення встановило, що до Планової калькуляції Підприємство включило статтю витрат «**обов'язковий платіж**» у розмірі **3,25 грн**.
- (89) Листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 24.07.2023) (далі – Лист) КП «Київтранспарксервіс» зазначило, що відповідно до Правил благоустрою м. Києва платні місця для паркування транспортних засобів (майданчики для платного паркування) призначені для тимчасової стоянки транспортного засобу зі стягненням плати за паркування у відведених або спеціально обладнаних місцях без відповідальності за збереження транспортного засобу або з такою відповідальністю, якщо можливе оснащення місця для паркування транспортних засобів необхідним обладнанням. Організація та експлуатація місць платного паркування транспортних засобів здійснюється лише оператором або **підприємствами, з якими оператор уклав відповідний договір** (підпункт 17.3.1 пункту 17.3 Правил благоустрою м. Києва).
- (90) Згідно з абзацом другим пункту 17.2 Правил благоустрою м. Києва *паркування транспортних засобів* – тимчасова стоянка транспортних засобів у відведених або спеціально обладнаних місцях для паркування автотранспорту без відповідальності за збереження транспортного засобу або з такою відповідальністю, якщо можливе оснащення місць для паркування необхідним обладнанням.

- (91) Відповідно до абзацу десятого пункту 17.2. Правил благоустрою м. Києва плата за послуги паркування включає в себе ставку збору за паркування, відшкодування витрат на утримання та обслуговування місць для платного паркування, забезпечення планового прибутку уповноваженої особи (оператора) та може включати інвестиційну складову у разі затвердження Київською міською радою інвестиційної програми, якою передбачена зазначена складова.
- (92) Отже, оскільки цільовим призначенням вказаних майданчиків є виключно паркування транспортних засобів, **Підприємство ототожнює Послуги з послугами з користування** майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надає КП «Київтранспарксервіс».
- (93) КП «Київтранспарксервіс» Листом зазначило, що під час визначення переліку статей витрат Планової калькуляції Підприємство керувалося Законом України «Про ціни і ціноутворення» та Методичними рекомендаціями з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затвердженими наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 № 373 (далі – Методрекомендації № 373).
- (94) Частиною першою статті 10 Закону України «Про ціни і ціноутворення» передбачено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (95) Пунктом 5 Методрекомендацій № 373 визначено, що метою обліку собівартості продукції є своєчасне, повне і достовірне визначення фактичних витрат, пов'язаних з виробництвом продукції, обчислення фактичної виробничої собівартості окремих видів та всієї продукції, а також контроль за використанням матеріальних, трудових та грошових ресурсів.
- (96) Пунктом 485 Методрекомендацій № 373 визначено, що планова калькуляція являє собою розрахунок планової собівартості одиниці продукції, здійснений за статтями витрат.
- (97) Під час визначення розміру статей витрат, які в подальшому були включені до Планової калькуляції, та необхідності включення до Планової калькуляції статті витрат «обов'язковий платіж» у розмірі 3,25 грн КП «Київтранспарксервіс» керувалося Законом України «Про ціни і ціноутворення», **рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва та Порядком формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів**, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (далі – Порядок № 258).
- (98) Листом від 21.07.2023 № 053-8329 (вх. Відділення № 60-01/2457 від 21.07.2023) Департамент транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) зазначив, що відповідно до підпункту 19.11 рішення Київської міської ради від 24.12.2020 № 24/24 «Про бюджет міста Києва на 2021 рік», підпункту 19.12 рішення Київської міської ради від 09.12.2021 № 3704/3745 «Про бюджет міста Києва на 2022 рік», підпункту 19.11 рішення Київської міської ради від 08.12.2022 № 5828/5869 «Про бюджет міста Києва на 2023 рік» Підприємство не пізніше наступного робочого дня після зарахування коштів від **плати за паркування** транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс», перераховує 60 відсотків отриманих коштів до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва.
- (99) Підпунктом 2.5 пункту 2 Положення на 2021 рік визначено, що 60 відсотків **плати за паркування** транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які

закріплені за КП «Київтранспарксервіс», та підпунктами 19.11, 19.12 Положення на 2022 та 2023 роки – плати за послуги з користування закріпленими за КП «Київтранспарксервіс» майданчиками для платного паркування транспортних засобів є одним з джерел формування коштів цільового фонду спеціального фонду бюджету м. Києва, які спрямовуються відповідно до підпункту 3.5 пункту 3 Положення на 2021 рік та підпункту 3.4 пункту 3 Положень на 2022 і 2023 роки на заходи Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) із забезпечення безпеки дорожнього руху та розвитку паркувального простору за рахунок джерела, визначеного пунктом 2.5 цих положень.

- (100) Разом із тим Відділення встановило, що рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва й Положенням на 2021 рік визначено обов'язок КП «Київтранспарксервіс» зі сплати 60 відсотків **плати за паркування** транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які закріплені за Підприємством, та Положеннями на 2022 та 2023 роки за послуги із користування закріпленими за КП «Київтранспарксервіс» майданчиками для платного паркування транспортних засобів, а не за **Послуги**, вартість надання яких затверджена Наказом № 106.
- (101) При цьому рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва й Положеннями на 2021, 2022 та 2023 роки **саме на КП «Київтранспарксервіс» покладено обов'язок зі сплати 60 % отриманих за паркування транспортних засобів коштів до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва** (тобто вже сплачених споживачами).
- (102) Також необхідно зазначити, що в Порядку № 258 відсутні положення, якими визначено перелік та механізм визначення розміру статей витрат, які мають бути включені до вартості Послуг.
- (103) Крім того, відповідно до пункту 17.2 Правил благоустрою міста Києва плата за послуги паркування включає в себе **ставку збору за паркування**, відшкодування витрат на утримання та обслуговування місць для платного паркування, забезпечення планового прибутку уповноваженої особи (оператора) та може включати інвестиційну складову у разі затвердження Київською міською радою інвестиційної програми, якою передбачена зазначена складова; **збір за паркування транспортних засобів – місцевий податок**, який згідно із законом запроваджується і зупиняється Київською міською радою на території міста Києва та зараховується до бюджету міста Києва; **платники збору за паркування автотранспортних засобів – водії** чи відповідні юридичні особи, **що паркують транспортні засоби** у відведених або спеціально обладнаних для цього місцях.
- (104) Тобто **плата, яка покладається на водіїв** чи відповідних юридичних осіб, що паркують транспортні засоби у відведених або спеціально обладнаних для цього місцях, **є збором за паркування транспортних засобів (місцевий податок)**.
- (105) При цьому зазначена у Плановій калькуляції стаття витрат **«обов'язковий платіж»** у розмірі 3,25 грн **не є збором за місяць для паркування транспортних засобів у м. Києві**, справляння якого передбачене підпунктом 10.2.1 пункту 10.2 статті 10 та підпунктом 268¹.3.1 пункту 268¹.3 статті 268¹ Податкового кодексу України, з огляду на таке.
- (106) Відповідно до пункту 8.1 статті 8 Податкового кодексу України в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори.
- (107) Згідно з пунктом 8.3 статті 8 Податкового кодексу України до місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та

об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

- (108) Відповідно до підпункту 10.2.1 пункту 10.2 статті 10 Податкового кодексу України **збір за місця для паркування транспортних засобів належить до місцевих зборів.**
- (109) Згідно з підпунктом 268¹.3.1 пункту 268¹.3 статті 268¹ Податкового кодексу України **ставки збору за місця для паркування транспортних засобів встановлюються за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів у гривнях за 1 квадратний метр площі земельної ділянки, відведеної для організації та провадження такої діяльності, у розмірі до 0,075 відсотка мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня податкового (звітного) року.**
- (110) Відповідно до абзацу сьомого пункту 17.2 Правил благоустрою м. Києва **збір за паркування транспортних засобів – це місцевий податок, який згідно із законом запроваджується і зупиняється Київською міською радою на території міста Києва та зараховується до бюджету м. Києва.**
- (111) Згідно з абзацом другим підпункту 17.6.1 пункту 17.6 Правил благоустрою м. Києва тарифи на послуги з паркування **включають в себе ставку збору за паркування, плату за послуги паркування та, у разі затвердження Київською міською радою інвестиційної програми, можуть включати інвестиційну складову.**
- (112) Відповідно до підпункту 17.6.2.1 пункту 17.6 Правил благоустрою м. Києва **збір за парковку встановлюється з розрахунку за 1 годину паркування в таких розмірах:**
✓ **3 % від одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян** – на спеціально обладнаних місцях для паркування автотранспорту, режим роботи яких знаходиться у часових межах з 8-00 до 20-00 години;
✓ **1 % від одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян** – на спеціально обладнаних місцях для паркування автотранспорту, режим роботи яких знаходиться у часових межах з 22-00 до 6-00 години.
- (113) Водночас пунктом 3 Положення про збір за місця для паркування транспортних засобів у м. Києві, наведеного в додатку 5 до Рішення КМР № 242/5629, передбачено, що **ставка такого збору встановлюється за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів у гривнях за 1 квадратний метр площі земельної ділянки, відведеної для організації та провадження такої діяльності, у розмірі 0,0 відсотка мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, відповідно до рішення та згідно з переліком паркувальних майданчиків, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс».**
- (114) Крім того, згідно із частиною першою статті 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (115) Відповідно до частини третьої статті 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» склад доходів місцевих бюджетів визначається Бюджетним кодексом України та Законом України «Про Державний бюджет України».

- (116) Згідно з пунктом 8 частини першої статті 69¹ Бюджетного кодексу України до надходжень спеціального фонду місцевих бюджетів належать, зокрема, надходження до цільових фондів, утворених місцевими радами.
- (117) При цьому пунктом 4.2 статті 4 Податкового кодексу України передбачено, що **місцеві податки та збори, справляння яких не передбачено цим кодексом, сплаті не підлягають.**
- (118) У Положеннях на 2021, 2022 і 2023 роки не міститься норм, що відносили б до обов'язкових платежів відрахування до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва плати за паркування в розмірі 60 %.
- (119) Водночас у Плановій калькуляції відрахування до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва у розмірі 60 відсотків плати за паркування (користування майданчиками) позначені як **«Обов'язкові платежі»**.
- (120) Включення КП «Київтранспарксервіс» статті витрат «обов'язковий платіж» у розмірі 3,25 грн до Планової калькуляції призводить до необґрунтованого збільшення вартості Послуг.
- (121) Отже, «обов'язковий платіж» у розмірі 3,25 грн до Планової калькуляції є таким, що суперечить чинному законодавству, необґрунтовано завищує вартість Послуг та, відповідно, може призвести до ущемлення споживачів Послуг.
- (122) Крім того, КП «Київтранспарксервіс» допустило помилку під час розрахунку розміру статті витрат «обов'язковий платіж», яка становить 3,25 грн (тобто **149,77 %**, замість **60 %**) від повної собівартості Послуг у розмірі 2,17 грн, що вказана в додатку до Наказу № 106.
- (123) Окремо потрібно звернути увагу на те, що з огляду на особливості надання Послуг встановити порівнюваний ринок для визначення конкурентної ціни, тобто такий ринок, який схожий на той, де є домінуючий суб'єкт господарювання (КП «Київтранспарксервіс»), але на якому все ж існує ефективна конкуренція, неможливо.
- (124) Порівняти наявну стратегію ціноутворення домінуючого суб'єкта господарювання з його ціновою політикою на тому самому ринку в минулому, коли він ще не займав домінуючого становища, також неможливо, оскільки Підприємство з моменту створення займало домінуюче становище на ринку Послуг, а саме, згідно з пунктом 3 Рішення КМР № 930/1591 його було визначено **єдиним оператором з паркування транспортних засобів**, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів з паркування автомобільного транспорту **у м. Києві**.
- (125) Також неможливо розглядати суміжний товарний ринок чи сусідній географічний ринок, на якому діє КП «Київтранспарксервіс» та який має конкурентну структуру, оскільки надання Послуг обмежено територіальними межами м. Києва.

7. Кваліфікація дій відповідача

- (126) Встановлення КП «Київтранспарксервіс» Наказом № 106 економічно необґрунтованої (завищеної) вартості Послуг, з огляду на включення до Планової калькуляції статті витрат «обов'язковий платіж», може призвести до додаткових витрат споживачів цих послуг та, як наслідок, ущемлення їх інтересів при отриманні вказаних послуг.

- (127) Вказані дії Підприємства були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі Послуг мали б можливість обирати між кількома надавачами таких послуг, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого надавача.
- (128) У випадку відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів КП «Київтранспарксервіс» альтернативи щодо придбання Послуг інакше, ніж у Підприємства, зазначені дії можуть призвести до додаткових витрат споживачів та ущемлення їх інтересів.
- (129) Листом від 06.04.2023 № 053/05-1298 (вх. Відділення № 60-01/1139 від 07.04.2023) КП «Київтранспарксервіс» повідомило, що загальний обсяг наданих ним Послуг **(за договорами про передачу прав на експлуатацію майданчиків для паркування транспортних засобів у м. Києві)** у період із вересня 2021 року по квітень 2023 року становить **82 968 361** (вісімдесят два мільйони дев'ятсот шістьдесят вісім тисяч триста шістьдесят одну) гривню.
- (130) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (131) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (132) Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (133) *Враховуючи наведене, дії КП «Київтранспарксервіс», які полягають у встановленні Наказом № 106 економічно необґрунтованої вартості Послуг, з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті витрат «обов'язковий платіж», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.*

8. Заперечення відповідача та їх спростування

- (134) КП «Київтранспарксервіс» листом від 06.06.2023 № 053/05-2262 (вх. Відділення № 60-01/1937 від 06.06.2023) надало заперечення до змісту Подання 1 (далі – Лист від 06.06.2023) та листом від 13.09.2023 № 053/05-3476 (вх. Відділення № 60-01/3154 від 19.09.2023) – до змісту Подання 2 (далі – Лист від 19.09.2023).

Щодо бюджетного зобов'язання

- (135) Так, Підприємство в Листі від 06.06.2023 та Листі від 19.09.2023 щодо включення статті витрат «обов'язковий платіж» до планової калькуляції вартості Послуг зазначає, що підпунктом 19.11 Положення на 2021 рік встановлено необхідність перерахування до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва 60 відсотків отриманих коштів від плати за паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс»¹, та підпунктами 19.11, 19.12 Положення на 2022 та 2023 роки – плати за послуги з користування закріпленими за КП «Київтранспарксервіс» майданчиками для платного паркування транспортних засобів, а також відповідно до пункту 2.5 додатка 10 до Положення джерелами формування коштів цільового фонду спеціального фонду міста Києва є 60 відсотків плати за паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс».
- (136) Отже, включення обов'язкового платежу 60 % до Планової калькуляції відповідає Порядку № 258.
- (137) Однак, як зазначалося в абзаці 100 цього рішення, рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва й Положеннями на 2021, 2022 та 2023 роки визначено обов'язок КП «Київтранспарксервіс» зі сплати 60 відсотків (з 01.04.2023 – 50 відсотків) плати за паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, які закріплені за Підприємством, та за послуги з користування закріпленими за КП «Київтранспарксервіс» майданчиками для платного паркування транспортних засобів, а не за Послуги, вартість надання яких затверджена Наказом № 106.
- (138) При цьому рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва й Положеннями на 2021, 2022 та 2023 роки **саме на КП «Київтранспарксервіс» покладено обов'язок зі сплати 60 % отриманих за паркування транспортних засобів коштів до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва** (тобто вже сплачених споживачами).
- (139) Також у Порядку № 258 відсутні положення, якими визначено перелік та механізм визначення розміру статей витрат, які мають бути включені до вартості Послуг.
- (140) Отже, Підприємство, включивши до планової калькуляції вартості Послуг статтю витрат «обов'язковий платіж» у розмірі 3,25 грн, спричиняє покладання необґрунтованих додаткових витрат на суб'єктів господарювання, які виявили бажання отримати Послуги від Підприємства (споживачів).
- (141) З огляду на це, вказані доводи Підприємства спростовано та не може бути враховано.

Щодо вільних цін

- (142) У Листі від 19.09.2023 КП «Київтранспарксервіс» повідомляє, що чинне законодавство України не містить окремих документів, які регулюють діяльність у сфері Послуг, зокрема, визначення вартості цих послуг, а відтак останні надаються за вільними цінами в розумінні статті 11 Закону України «Про ціни і ціноутворення».

¹ Підприємство також зазначає, що аналогічні норми містяться в підпункті 19.12 рішення Київської міської ради від 09.12.2021 № 3704/3745 «Про бюджет міста Києва на 2022 рік» та підпункті 19.11 рішення Київської міської ради від 08.12.2022 № 5828/5869 «Про бюджет міста Києва на 2023 рік».

- (143) Враховуючи вказане, Підприємство зазначає, що здійснення контролю у сфері застосування вільних цін виходить за межі повноважень органів Комітету з огляду на Закон України «Про Антимонопольний комітет України».
- (144) Однак зазначене спростовується таким.
- (145) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Комітет є державним органом зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є **забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності** та у сфері публічних закупівель.
- (146) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції; контролю за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій; сприяння розвитку добросовісної конкуренції; методичного забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції; здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері публічних закупівель.
- (147) Відділення є органом у системі органів Комітету, утвореним для реалізації завдань, покладених на Комітет Законом України «Про Антимонопольний комітет України», іншими актами законодавства про захист економічної конкуренції.
- (148) Статтею 12 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначено, що повноваження територіальних відділень Комітету визначаються цим законом та іншими актами законодавства. Повноваження територіального відділення Комітету не можуть виходити за межі повноважень органів Комітету, визначених законом.
- (149) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (150) Пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається, зокрема, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Щодо становища Підприємства на ринку Послуг

- (151) У Листі від 19.09.2023 КП «Київтранспарксервіс» зазначає, що останнє самостійно не здійснює експлуатації місць платного паркування транспортних засобів на жодному паркувальному майданчику, а відтак кінцевий споживач послуг – водії чи відповідні юридичні особи, що паркують транспортні засоби, не користуються послугами Підприємства.

- (152) Водночас у вказаному листі КП «Київтранспарксервіс» звертає увагу, що послуга з паркування не є такою, що унеможливило б реалізацію кінцевим споживачем своєї необхідності в паркуванні транспортного засобу поза межами спеціально обладнаних майданчиків, враховуючи це, на думку останнього, органами Комітету хибно визначено коло продавців товару.
- (153) Варто зазначити, що предметом Справи є дії КП «Київтранспарксервіс» зі встановлення Наказом № 106 економічно необґрунтованої вартості **Послуг** з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті витрат «обов'язковий платіж», що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем **на ринку Послуг** шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.
- (154) КП «Київтранспарксервіс» на підставі Рішенням КМР № 930/1591 є **єдиним оператором з паркування** транспортних засобів, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів із паркування автомобільного транспорту **в м. Києві**.
- (155) Інші суб'єкти господарювання для ведення власної господарської діяльності мають змогу **отримати у КП «Київтранспарксервіс»** права на експлуатацію, утримання та облаштування **лише спеціально обладнаних** паркувальних майданчиків у м. Києві, оскільки згідно з абзацом третім пункту 81 Правил № 1342 операторам забороняється передавати майданчики для паркування на проїзній частині автомобільних доріг у користування іншим суб'єктам господарювання.
- (156) Отже, споживачами Послуг є суб'єкти господарювання, які виявили бажання отримати від Підприємства право на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві, а не водії, що отримують послуги з користування майданчиками для платного паркування своїх транспортних засобів.
- (157) Враховуючи викладене, це спростовує доводи Підприємства щодо неправильності визначення органами Комітету товару.
- (158) Щодо часових меж ринку Послуг КП «Київтранспарксервіс» повідомляє, що згідно з пунктом 1.3.2 рішення Київської міської ради від 30 березня 2022 року № 4551/4592 «Про деякі питання комплексної підтримки суб'єктів господарювання міста Києва під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ», власники та користувачі транспортних засобів звільняються від оплати за послуги з користування спеціально обладнаними майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс» згідно з переліком, затвердженим рішенням Київської міської ради, а також звільняються від оплати *суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для паркування відповідно до укладених договорів із КП «Київтранспарксервіс»*.
- (159) Наведена норма була виключена відповідно до пункту 5 рішення Київської міської ради від 14 травня 2022 року № 4577/4618 «Про відновлення роботи автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті міста Києва незалежно від

форм власності» з 16.05.2022. Отже, з 01.04.2022 по 16.05.2022 оплата не здійснювалася, а відтак органами Комітету неправильно визначено часові межі ринку.

- (160) Вказаний довід не може бути взятий до уваги, оскільки часовими межами досліджуваного ринку Послуг визначено період дії **Наказу № 106**, яким КП «Київтранспарксервіс» встановило економічно необґрунтовану вартість Послуг. При цьому в органів Комітету відсутня інформація щодо внесення змін до Наказу № 106 у вказаний період.
- (161) Водночас, як вже зазначалося, у вказаний період КП «Київтранспарксервіс» залишалось **єдиним оператором з паркування транспортних засобів**, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів з паркування автомобільного транспорту у м. Києві, а відтак отримати права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві **можна лише при укладанні договору з Підприємством**.
- (162) Також у Листі від 19.09.2023 КП «Київтранспарксервіс» зазначає, що плата за паркування та послуга з надання права – взаємовиключні поняття, оскільки поняття є послідовними – плата є наслідком отримання послуги.
- (163) Однак відповідно до пункту 17.2 Правил благоустрою м. Києва ***платники збору за паркування автотранспортних засобів*** – водії чи відповідні юридичні особи, що паркують транспортні засоби у відведених або спеціально обладнаних для цього місцях, а ***паркування транспортних засобів*** – тимчасова стоянка транспортних засобів у відведених або спеціально обладнаних місцях для паркування автотранспорту без відповідальності за збереження транспортного засобу або з такою відповідальністю, якщо можливе оснащення місць для паркування необхідним обладнанням.
- (164) Проте суб'єктам господарювання, які виявили бажання здійснювати свою господарську діяльність на ринку надання послуг із користування спеціально обладнаними паркувальними майданчиками для платного паркування транспортних засобів, необхідно спершу отримати Послуги Підприємства.
- (165) Враховуючи викладене плата за паркування не є платою за Послуги, а відтак спростовує наведений довод КП «Київтранспарксервіс».
- (166) Отже, Послуги та послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів є **двома окремими**, а не послідовними видами послуг.
- (167) Водночас, як зазначено в абзацах 101 та 135 цього рішення, рішеннями Київської міської ради про бюджет міста Києва й Положеннями на 2021, 2022 та 2023 роки **саме на КП «Київтранспарксервіс»** покладено обов'язок зі сплати 60 % отриманих за паркування транспортних засобів коштів до цільового фонду спеціального фонду бюджету міста Києва (тобто **вже сплачених водіями** чи відповідними юридичними особами, що паркують транспортні засоби у відведених або спеціально обладнаних для цього місцях).

10. Остаточні висновки Колегії

- (168) Отже, зібраними у Справі доказами доводиться, а запереченнями відповідача не спростовується висновок Колегії про те, що дії КП «Київтранспарксервіс», які полягають у встановленні Наказом № 106 економічно необґрунтованої вартості Послуг, з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті

витрат «обов'язковий платіж», є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (169) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

11. Визначення розміру штрафу

- (170) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (171) Відповідно до інформації головного управління ДПС у м. Києві Державної податкової служби України, наданої листом від 04.05.2023 № 13681/5/26-15-12-07-03 (вх. Відділення № 60-01/766кі від 09.05.2023), дохід (виручка) КП «Київтранспарксервіс» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік становить **33 053 000** (тридцять три мільйони п'ятдесят три тисячі) гривень.

- (172) Під час визначення розміру штрафу враховуються такі обставини:

- порушення Підприємством законодавства про захист економічної конкуренції виявлено не вперше (рішення Колегії від 15.07.2021 № 75-р/тк та від 17.08.2022 № 14-р/тк);
- порушення не припинено.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство «Київтранспарксервіс» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) у період з **16.09.2021 по 13.10.2023** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві (у межах спеціально обладнаних паркувальних майданчиків) із часткою 100%, оскільки на цьому ринку в нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії комунального підприємства «Київтранспарксервіс» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у встановленні наказом від 16.09.2021 № 106 «Про введення в дію вартості послуг з надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків» економічно необґрунтованої вартості послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві, з огляду на включення до планової калькуляції вартості надання таких послуг статті витрат

«обов'язковий платіж», порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із надання права на експлуатацію, утримання та облаштування спеціально обладнаних паркувальних майданчиків у м. Києві (у межах спеціально обладнаних паркувальних майданчиків) шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Київтранспарксервіс» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) штраф у розмірі 3 300 000 (три мільйони триста тисяч) гривень.

4. Зобов'язати комунальне підприємство «Київтранспарксервіс» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) у двомісячний строк із дати отримання рішення в цій справі припинити порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що письмово повідомити Антимонопольний комітет України протягом 5 календарних днів із дня його припинення з наданням підтверджувальних документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно із частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії

Павло КИРИЛЕНКО